

Den enda tidningen om inredning, resor, mat och trädgård – och andra väsentligheter

BEERIA CHOKLADEN
FRÅN PRALINASKEN!

RESIDENCE

Färgstarka val

Nyskapande mönster • Metas sagolika konstchock
Formgruppen som frossar i det fula • Tyger som förändrar
Ljussättarens lysande trädgård

Anya Sebtons
världssuccé

Gårdshuset
mitt i Stockholm

Drömboende
i ödemarken

Horace Engdahls
hemliga rum

NUMMER 5/2002
PRIS 47,00 INK. MOMS
SÄNDAS
NORR OCH NED

TIDSAM
0986-05

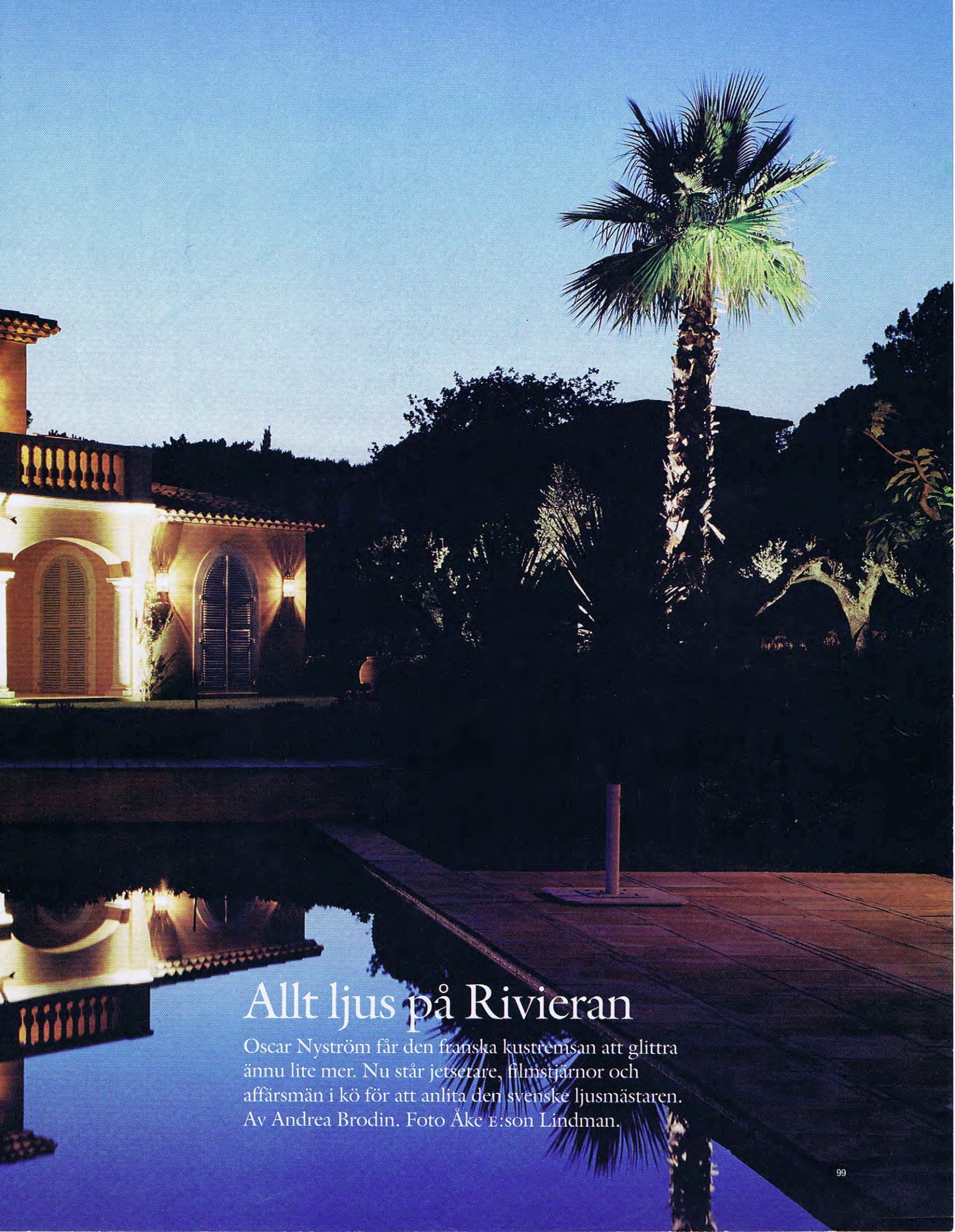
05

7 339098 604700

Rivieran strålar! Tacka ljussättaren
Oscar Nyström för det. Den unge svensken
har redan ljussatt över 60 trädgårdar.

Allt ljus på Rivieran

Oscar Nyström får den franska kustremsan att glittra ännu lite mer. Nu står jetsetare, filmstjärnor och affärsmän i kö för att anlita den svenske ljusmästaren. Av Andrea Brodin. Foto Åke E:son Lindman.

På Rivieran är trädgårdsbelysning inte riktigt samma sak som två fladdrande marschaller och en kolonilott... Här har Oscar ljussatt grusgången från villan ned till havet.

Oscar jobbar mycket med kontrasterande punktbelysningar.

Oscar Nyström såg ljuset redan på krypstadiet och har aldrig släppt det med blicken. Det första ordet han lärde sig var »lampa«, det första han sa till sin syokonsulent 14 år senare var »jag ska bli ljussättare«, det första han gjorde efter skolan var att tjata till sig en plats som assistent hos teater- och operaljussättaren Hans-Åke Sjöquist.

Med erfarenhet från inte minst Operan i Stockholm lyckades han snacka in sig hos en ledande festfixare i Saint-Tropez och trodde att hans lycka var gjord. Dealen var att han skulle få ljussätta ett av Rivierans mest glittrande röjparties, men att han skulle göra det för egna medel...

»Festfixaren tyckte det var en briljant lösning«, säger Oscar. »Han skulle inte behöva betala och jag skulle få massor med uppmärksamhet som skulle ge mig en hel mängd nya kunder. Det lät ju toppen, tyckte jag!«

Oscar jobbade dygnet runt i en månad, fyllde upp en hel lastbil med tekniska finesser och för 70 000 franc ur egen plånbok fixade han en sagolik inramning runt festen. Men några kunder bidde det inte. Inte en enda.

»Man kan väl säga att jag lärde mig ett och annat om marknadsföring den dagen...«

I dag behöver han sannerligen inte jaga några kunder, ty trots att han fortfarande bara är 29 år har han redan jobbat över stora delar av världen och är i den behagliga karriärsituationen att han ständigt efterfrågas. Antingen det handlar om privata trädgårdar, husfasader, offentliga parker eller hotell. Alla vill ha honom, och i

solnedgången, på väg i bil längs Rivieran, tänker jag på vad han sa till mig tidigare på dagen:

»Det är den naturliga effekten man vill uppnå, kallt och hårt ljus gör människor ångestfyllda och nervösa, medan varmt ljus verkar avstressande och rogivande, ungefär som man känner inför ett brinnande stearinljus. Det gäller att hitta det rätta ljuset som fungerar i alla situationer, antingen det är vardag, jobb, lek eller fest.«

Medelhavet rullar allt mörkare in mot den stenkädda kustremsan, sommaroljigt slö i sin behagligt långsamma färd. På avstånd brinner ljusen på Hôtel Château de la Messardiére i Saint-Tropez, högt uppflugit på en klippa ovanför staden krämar huset sig som en skådespelerska som fångas in av nyfikna strålkastare efter föreställningen. Det är enastående vackert, och i Oscars arbete med hotellet börjar jag ana hans känsla för ljus.

»Mina flesta uppdrag har jag här på Rivieran. Pappa är konstnären Lennart Nyström och redan när jag var liten pojke flyttade

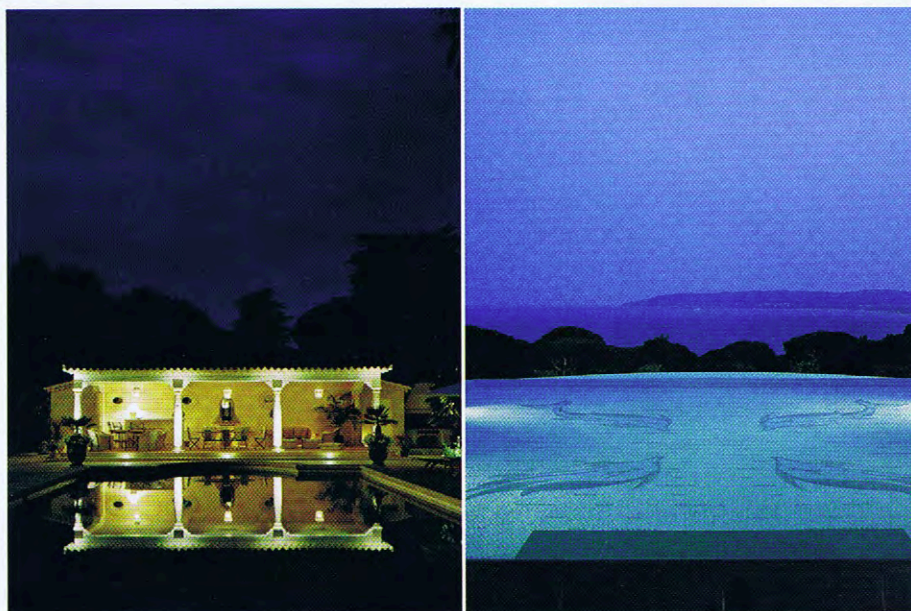
hela familjen till Provence. Jag har blivit kvar i Frankrike, med mitt yrkesval vore det nog svårt att jobba i Sverige. Här finns kunder som har råd att betala, finansmän, skådespelare, musiker, gamla förmögna familjer och jetset-tare. Men det viktigaste är ändå miljöerna, de fantastiska trädgårdarna som finns här.«

Men Oscar är också nog med att påpeka att även med små medel kan stora förändringar göras.

»Att hitta rätt idé till rätt budget är utmaningen, alla är ju inte mångmiljonärer.«

Även om det naturligtvis underlättar med »

»Det viktigaste är balansen, att tomten får rätt ljussättning. Det får ju inte se ut som VM i julgransbelysning.«

Vattenlekar på Rivieran. Under den högra poolen finns en suterrängvåning, där en biograf och ett gym ryms! NEDAN Oscar ser dagsljuset.

någorlunda välbuffrade sparkonton när man anlitar Oscar – utan att avslöja exakt vad han fakturerar berättar han att en ljussättare tar mellan 7 000 och 10 000 kronor om dagen.

»Men kom ihåg att alla jobb är olika. Ett litet uppdrag kan vara i två dagar medan stora uppdrag pågår till och från i tre år. Oftast har jag fyra, fem uppdrag i gång samtidigt.«

Oscar visar oss ett av sina senaste projekt, en enorm trädgård på 3,5 hektar i Saint-Tropez utkanter, där allt från larmsystem till ljus sköts via pekskrmar. Med några enkla tryck på datorskärmen kan husägaren välja vilka delar av trädgården som ska vara upplysta – lönnarna, olivträden, poolen eller huset? Att det rör sig om en hel del belysning inser jag då Oscar berättar att det enbart för de över 1 000 spottarna i trädgården krävs 42 proppskåp för att spänningsfallen i de milslånga elledningarna inte ska bli för stora.

Ljuset smyger sig på oss, vänligt och inte brutalt överraskande som det ibland upplevs när man kommer till en offentlig och klinisk miljö.

Oscar berättar att han anpassar ljussättningen efter stilen på trädgården. Är det ett klassiskt hus bör ljuset vara mer dämpat.

»Jag vill att folk ska komma in i trädgården och bara utbrista: ›Åh, vilken underbar trädgård!‹ Man ska knappt märka att trädgården är ljussatt. Är omgivningen däremot mer modern kan jag hitta på lite roligare saker och använda tuffare effekter, som att projicera en text eller en bild på husets väggar. Men det viktigaste är balansen, att tomten får rätt ljussättning. Jag vill ju inte att grannarna ska tro att det är VM i julgransbelys-

ning det rör sig om. Normalt tar det tre månader från det att jag börjar skissa till det att kunden kan slå på lyset. Men då är bara min och elektrikerens insats inräknad och inte alla de timmar av trädgårds-skötsel som krävs.«

Som 17-åring kom Oscar som en av de yngsta eleverna genom tiderna in på den kända teaterteknikskolan City of Westminster College. Där lärde han sig allt om ljussättning, teaterfoto och ljudteknik. Samtidigt praktiserade han dagtid som ljussättare på teatrar runtom i London och nattetid som »light jockey« på den beryktade Londonklubben Heaven. Ett paradiset för Oscar som hade fyra dansgolv att ljussätta och sköta, med ambitionen att ljuset skulle följa rytmen.

»Tricket var att få gästerna att se den musik som de hörde med öronen. Jag och discjockeyn kunde bygga upp en fantastisk stämning, det blev oftast helt vilt på dansgolvet.«

Men sedan dess har större ljussättningar tagit över hans intresse, och fram till i dag har Oscar ljussatt över 60 trädgårdar.

»Det är roligare och mer bestående än att ljussätta en fest där allt rivs dagen efter.«

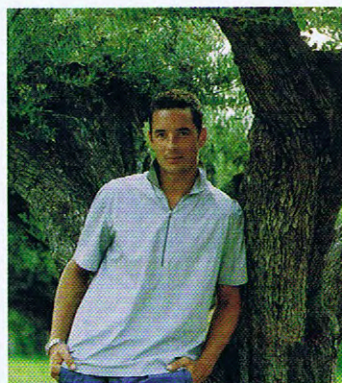
Något uppdrag i Sverige har det ännu inte blivit.

»Men jag skulle älska att jobba med ett vinterlandskap. Det vore fantastiskt effektivt.«

Med vetskap om att han söker sig till stora och dramatiska ljussättningar frågar jag nyfiket hur han har det hemma.

Ombonat? Magiskt? Förtröllat ljus?

»Jag är glad om det lyser...«

Med några enkla tryck på datorskärmen kan ägaren välja vilken del av trädgården han vill ha ljussatt.

Trädgårdens över 1 000 spottar kräver 42 proppskåp för att spänningsfallen inte ska bli för stora. En heltidsanställd trädgårdsarbetare har som enda uppgift att sköta proppskåpen.